

SUMAR / INDICE / CONTENTS

SIGLE ȘI ABREVIERI – SIGLE E ABBREVIAZIONI / 9

Convegno Internazionale (XIV Convegno romeno-italiano)

Crisi e declino nell'antichità greco-romana

(Iași, 17-19 settembre 2025)

Programul colocviului [The colloquium program] / 11

Moisés ANTIQUEIRA, Accompanied by the gods: Diana and Hercules on the imperial coinage of Aemilian (253) / 21

Antonella BRUZZONE, Dal *Cosmos* al *Chaos*. Lo spettro della catastrofe in Claudiano [From *Cosmos* to *Chaos*. The specter of catastrophe in Claudian] / 43

Juan Ramón CARBÓ GARCÍA, *Ignorantia de barbaris*. Complacency, boastfulness and security in the Roman worldview in the face of the new bordering peoples in the mid-third century A.D.: from contempt to bewilderment / 61

Immacolata ERAMO, Ammiano Marcellino e la crisi dopo Adrianopoli [Ammianus Marcellinus and the crisis following the Battle of Adrianople] / 79

Erica FILIPPINI, *Dacia Felix*: La costruzione dell'immagine della provincia *Dacia* nella monetazione di età imperiale [*Dacia Felix*: Constructing the image of the province of Dacia in the coinage of the imperial period] / 99

Beatrice GIROTTI, Testimoniare la “resilienza” nei secoli III-VI d.C. *Restitutor, receptor* e altri strumenti storiografici di fronte ai cambiamenti [Bearing witness to ‘resilience’ from the 3rd to the 6th centuries AD. *Restitutor, receptor*, and other historiographical tools in the face of change] / 129

- M.^a Pilar GONZÁLEZ-CONDE PUENTE, Témoignages épigraphiques de Trebonianus Gallus et Volusianus dans les provinces hispaniques [Epigraphic evidence of Trebonianus Gallus and Volusianus in the Hispanic provinces] / 155
- Emanuel GROSU, *Do ut des*: la crisi della fede. Il patto col diavolo o l'estremo pragmatismo di un principio giuridico nel poema *Lapsus et conversio Theophili vicedomini* (Roswitha di Gandersheim, secolo X) [*Do ut des*: the crisis of faith. The pact with the devil, or the extreme pragmatism of a legal principle in the poem *Lapsus et conversio Theophili vicedomini* (Hrotsvitha of Gandersheim, 10th century)] / 173
- Lucrețiu MIHAILESCU-BÎRLIBA, *Vias et pontes disrutas...* On two milestones from Maximinus' Reign / 189
- Manuela MONGARDI, Magnia Urbica, l'ultima 'Soldatenkaiserin' [Magnia Urbica, the last 'Soldatenkaiserin'] / 197
- Sorin NEMETI, Religious strategies in an age of anxiety. Votive dedications from Roman Dacia from the time of Barrack Emperors / 223
- Miguel P. SANCHO GÓMEZ, El ejército romano da Aureliano y Probo en la *Historia Augusta* [The Roman army of Aurelian and Probus in the *Historia Augusta*] / 237
- Anne VIAL-LOGEAY, Pline l'Ancien et la perception des crises politiques à Rome [Pliny the Elder and the perception of political crises in Rome] / 263
- Nelu ZUGRAVU, *Cuncta ad extremum reciderant*: retorica della crisi nelle fonti latine tardoantiche [*Cuncta ad extremum reciderant*: the rhetoric of crisis in Late Antique Latin sources] / 279

STUDII – STUDI / 337

Maria AMBROSETTI, L'edizione digitale degli storici latini in frammenti.

Problemi, metodi, prospettive [The digital edition of fragmentary Latin historians. Problems, methods and perspectives] / 337

Bojan B. POPOVIĆ, The Roman bath at Timacum Maius – an architectural complex / 349

OPINII – OPINIONI / 375

Dan DANA, Abandonurile rațiunii. Despre o carte recentă [The abandonments of reason: on a recent book] / 375

RECENZII ȘI NOTE BIBLIOGRAFICE – RECENSIONI E SCHEDE BIBLIOGRAFICHE / 389

ISIDOR DE SEVILLA, *Etimologii. XIII-XIV*, ediție bilingvă, ediție îngrijită, traducere din limba latină, studiu introductiv, cronologie și note de Anca CRIVĂȚ, Editura Polirom, Iași, 2025 (*Nelu ZUGRAVU*) / 389; Catherine NIXEY, *Erezie. Isus Cristos și ceilalți fii ai lui Dumnezeu*, traducere din limba engleză de Radu CUCUTEANU, Editura Humanitas, București, 2025 (*Alexandru Eusebie TOMIUC*) / 393; Peter BROWN, *Augustin de Hippona. O biografie*, traducere din limba engleză de Ionela GANEA și Cristian STOICA, Editura Polirom, Iași, 2025 (*Ștefan PUȘCAȘU*) / 397; Peter HEATHER, John RAPLEY, *De ce se prăbușesc imperiile. Roma, America și viitorul Occidentului*, traducere de Alexandru CORMOȘ, Editura Litera, București, 2025 (*Alecsandru VOICU*) / 401

CRONICA – CRONACA / 407